

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Antonii De Escobar Et Mendoza, Vallisoletani,
Societatis Iesv Theologi, Vniversæ Theologiæ Moralis,
Receptiores Absqve Lite Sententiæ nec-non
Problematicæ Disquisitiones ... Tomus ...**

**Escobar y Mendoza, Antonio de
Lugduni, 1652-1663**

Cap. 9. Circa omnium Ordinum in particulari Materiam, & Formam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80513](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80513)

facere mortale est sacrilegium. Ita Laym. l. 5. tr. 9. c. 4. n. 4. Fabrus de Ord. in 4. dist. 24. §. 1. d. 1. c. 3. n. 64. Villalob. tom. 1. tr. 21. diff. 3. num. 2. Filiuc. tr. 9. n. 82. Coninch d. 21. n. 47. Valent. tom. 4. dist. 9. quest. 1. punct. 4. Ioann. de la Cruz in direct. p. 2. de Ord. dub. 1. concl. 3.

149
Idem assero.

Qui probabilius esse supra asserui, Ordines minores Sacramenta existere, teneor secundam sententiam amplecti. Quia qui in mortali Sacramenta conficit, nouum mortale patrare quis dubitet? Et amicissimi mei Antonini Diana venia P. Suarez hoc aperte docet d. 16. sect. 3.

CAPVT IX.

Circa omnium Ordinum in particulari Materiam, & Formam.

PROBL. XXI.

Est, & non est materia Episcopatus sola impositio manuum trium Episcoporum supra caput illius, qui est consecrandus.

150

Non est sola impositio manuum Episcoporum materia.

Non est materia Episcopatus sola impositio manuum Episcoporum. Quia eadem praescriptione fit impositio Libri Euangeliorum super ceruicem & scapulas consecrandi: Ergo non sola manuum impositio est Episcopatus materia. Sic D. Antonin. 3. p. tit. 14. c. 16. Dicastil. tr. 6. de Ord. d. 1. dubit. 9. n. 127. citans Armill. v. Ordo. n. 11. & Bonium in schol. ad c. 3. l. 8. Confut. Apostolic. Addit Filiuc. tr. 9. n. 40. esse satis probabile, materiam Episcopatus esse vocationem in capite, impositionem mitrae traditionem baculi in manu, & annuli in digito, librum Euangeliorum, & impositionem manuum super caput consecrandi: Ergo non solum manuum impositio est Episcopatus materia.

151

Est sola materia Episcopatus. Quia id ex Paulo 1. Timotheo 4. deducitur: nam sermonem insinuat de ordinatione Timothei in Episcopum, ait: Noli negligere gratiam, quae data est tibi per prophetiam cum impositione manuum Presbyterij. id est, conuentus Episcoporum. Ergo si in ordinatione Episcopopi per impositionem manuum Episcoporum, & per prophetiam, id est, per formae verba: Accipe Spiritum Sanctum confertur gratia, proculdubio manuum impositio sola est materia proxima Episcopatus. Ita Hurtad. hic, diff. 10. Bellarm. quem citat, & sequitur Hent. l. 10. c. 7. n. 3. Armill. (non bene pro contraria sententia à Dicastillo citatus) v. Ordo. n. 11. Inquit enim: Ordo Episcopatus quoad potestatem eius suscipitur in impositione manuum Episcoporum super caput eius. Petrus Soto libr. 5. de Ordin. Vasquez distinctione 240. capite 5. num. 58. Coninch dist. 20. dub. 7. Sanchi. tom. 2. Confil. l. 7. cap. 1. dub. 15. num. 7.

152

Hanc sententiam amplector, iudicans oppositam falso fundamento roborari. Mit-

tens enim prolixam illam materiam assignationem, quam probabilem iudicat Filiucius, gratis asseruisse reor, D. Antoninum & Dicastillo libri Euangeliorum impositionem supra ceruicem consecrandi etiam esse Episcopi ordinationis materiam. Quia ratio militat in contrarium: in Sacramentis enim ab eodem ministro à quo adhibetur materia proxima, debet forma applicari vel proferri; (excepto Sacramento Poenitentiae, quod institutum est instar iudicii, in quo reus, ac iudex interueniunt) alias Minister in illis non denotabit suum ministerium, quod ad valorem Sacramenti requiritur. Impositio autem illa libri non fit necessarii ab Episcopis, nam olim fiebat à Diaconis, & nunc fit ab aliquo ex Capellanis, vt in Pontificali aduertitur.

PROBL. XXII.

Ad Episcopi ordinationem requiruntur, & non requiruntur tres Episcopi ex praecepto diuino, & Sacramenti necessitate.

153

Requiruntur tres Episcopi ex necessitate Sacramenti.

Ternarius Episcoporum numerus ad Episcopalis Ordinationis substantiam non pertinet, imo hac de re non est praeceptum diuinum, sed solummodo Ecclesiasticum. Quia singuli Apostoli in variis Ciuitatibus per se ipsos solos multos consecraverunt Episcopos. Sic Paulus Titum Episcopum Crentensem, Timotheum Episcopum Ephesium absque aliorum Episcoporum interuentu, qui tunc non erant, creauit: Ergo vel Timotheus, & Titus verè Episcopi non extiterunt, vel ternarius Episcoporum numerus non est de praecepto diuino, nec de substantia Episcopalis consecrationis. Praeterea vnus solus Episcopus consecrationem perficit, & alij duo sunt assistentes, vt colligitur ex Pontificali: in quo vnus solus dicitur consecrator. Denique ex 1. can. Apostolorum habetur, Episcopum à duobus, vel tribus alijs Episcopis esse ordinandum: sed particula vel distinctionem significat: ergo duo sufficerent: ergo tres non erunt necessarii. Sic Paludan. libro de potestate Papa, quem refert, & sequitur Syluest. v. Consecratio 1. numero 1. Armill. v. Consecratio 2. Valent. tomo 3. distinctione 9. quest. 3. punct. 2. Azor. tom. 2. lib. 3. c. 30. q. 2. Hugol. de potestate Episcopi c. 2. n. 5.

154

Non requiruntur.

Ternarius Episcoporum numerus necessarius est ex iure diuino, & ex essentia Sacramenti ad Episcopi ordinationem. Quia inquit Paulus Hebr. 7. Maior à minori non benedicitur, nec similiter par pari. Vnde fit, nec Sacerdotem ab alio Sacerdote, nec vnum Diaconum ab alio creari posse, & sic de ceteris. At si vnus Episcopus ad alterius consecrationem sufficeret, tunc par à pari benediceretur, & consecraretur: Voluit ergo Christus Dominus, (ad significandum Trinitatis mysterium) tres Episcopos ad Episcopi consecrationem esse necessarios, vt ita inferior à Superiori benediceretur, cum vnus solus Episcopus sit tribus inferior. Praeterea cum Papà Aniceto Episcopo ad Episcopo Gallia c. 1. (habetur tom. 1.

tem. 1. Concil.) docuisset, D. Iacobum à Divis Petro, & Ioanne, & alio Iacobo fuisse Episcopum consecratum, hæc subdit: Si autem non minus quam à tribus Apostolis tantus vir fuit ordinatus Episcopus, patet profectò eos formam insistentem Domino, tradidisse, non minus quam à tribus Episcopis Episcopos ordinari debere. Et Damascus Papa Epist. 4. contra Chorepisc. ut istos non fuisse veros Episcopos demonstraret, hæc inter alia profert: Quod enim Episcopi non sint, qui minus quam à tribus sunt ordinati Episcopi, omnibus patet. Quibus verbis aperte supponit, ordinationem Episcopi ab uno solo Episcopo peractam, qualis erat illa Chorepiscoporum, non esse validam. Ita Gloss. in c. Nec Episcopi de temp. ordin. Bellarm. tom. 1. l. 4. de noua vera Ecclesia, §. Quantum ad ordinationem. Baron. tom. 1. anno Christi 34. num. 291. Caiet. 3. p. q. 67. a. 6. Sotus in 4. d. 24. a. 6. Ochagau 9. q. 6. n. 6.

155 Cum his sentio, sed addiderim, hunc ternarium Episcoporum numerum ad alterius Episcopi consecrationem ex Christi Domini institutione ita esse necessarium, ut tamen ob Episcoporum penuriam ex Pontificis dispensatione ita eodem Christo (tali necessitate urgente) non solum permittere, sed ordinante, unus solus Episcopus alium valide, consecrare valeat. Certè non minus iure diuino, & ex Christi Domini institutione Episcopus est Confirmationis Minister, quam tres Episcopi sint Ministri Episcopalis consecrationis; sed urgente necessitate, potest Pontifex facultatem confirmandi Sacerdoti cuiuslibet non Episcopo committere: (de quo inferius) Ergo etiam poterit vnico Episcopo committere, consecrandi alium Episcopum, facultatem: An non Apostoli multis in Civitatibus, sic Christo, aut eius Vicario dispensante, absque aliorum Episcoporum, qui tunc non erant, interuentione, per se ipsos singulariter Episcopos consecrabant? An non D. Gregorius Papa concessit facultatem Augustino ab eo in Angliam immisso, ut ipse solus vnum, aut alterum Episcopum ordinaret, & in posterum à tribus Episcopis, dum erat copia, alij ordinarentur? Num non Gregorius XIII. eandem facultatem concessit Patriarchæ Aethiopiæ: & modo in Indiâ, & Iaponiâ, vnicus Episcopus assolet consecrare? Igitur potest Pontifex, necessitate urgente, in hoc præcepto dispensare, aut, ut aptius dicam materialiter variare Episcopalis Ordinis materiam.

PROBL. XXIII.

Est, & non est materia proxima totalis Ordinis Presbyteratus traditio Calicis cum vino & Patenæ cum Hostiâ.

156 Totalis materia proxima Presbyteratus est traditio Calicis cum vino, & Patenæ cum Hostiâ: manuum verò impositio non est de Patenæ cum necessitate Sacramenti, sed accidentaliter ritus, Quia Concilium Florent. in instruct. Armenor. ait: Sextum Sacramentum est Ordo, cuius materia est illud, per cuius traditionem confertur Ordo: sicut Presbyteratus traditur per Calicem cum Efcob. & Mend. Theol. Moral. T. III.

vino, & Patenæ cum pane porrectionem. Ex quibus verbis constat Conciliū non meminisse manuum impositionis, quia cognoscebat hæc non esse de necessitate Sacramenti, sed ritum accidentalem. Sic Sotus in 4. dist. 24. q. 1. a. 4. Valent. tom. 4. d. 9. q. 1. punct. 5. Nugnus in 3. p. q. 37. a. 5. Bonac. d. 8. q. vni. pun. 3. n. 2. Ioan. de la Cruz in direct. p. 2. de Sacram. Ord. dub. 2. concl. 1. Diana p. 2. tr. 4. resol. 187.

Calicis cum vino, Patenæ cum Hostiâ traditio non est totalis Ordinis Presbyteratus proxima materia: sed simul concurrere debet manuum Episcopi impositio. Quia per impositionem manuum huiusmodi, & verba correspondentia confertur potestas ad absolvendum à peccatis, quæ est potestas Ordinis reductiue saltem, & effectus ordinationis Sacerdotis: ergo manuum impositio, & verba ipsi correspondentia pertinent ad materiam proximam, & ad formam ordinationis Sacerdotis. Quod verò per hanc impositionem manuum, & per hæc verba conferatur potestas ad absolvendum, patet: quia id significant verba illa, & eisdem verbis, quamvis non manuum impositione, sed insufflatione Christus post Resurrectionem Ioan. 20. contulit Apostolis potestatem absolvendi à peccatis, ut definit Trident. sess. 14. c. 1. & 5. post collationem potestatis consecrandi factam in nocte cenæ sui Corporis, & Sanguinis traditione, & illis verbis Luc. 22. Hoc facite in meam commemorationem. Ita Scot. in 4. dist. 24. Viguer. in instruct. c. 16. §. 6. Bellarm. hie. c. 9. Vasq. d. 139. Henric. l. 10. cap. 6. Coninch. dub. 7. Laym. l. 5. tr. 9. c. 5. Adam. d. 7. q. 2. dub. 4. Hurtad. hie. dist. sic. 11.

Hanc eligens sententiam, assero, ordinationem Sacerdotis duabus partialibus ordinationibus constare, per quarum quolibet distincta potestas confertur, & distinctus gratiæ gradus: tamen ut potestas consecrandi, quæ prius confertur, conferatur independentè à potestate absolvendi à peccatis; idè ante huius collationem ordinatus Calicis, & Patenæ præfata traditione, & verbis ipsi correspondentibus, verè & validè consecrat cum Episcopo ordinante; potestas verò absolvendi à peccatis nequit validè conferri ante collationem potestatis consecrandi: quia potestas in corpus mysticum Christi, id est, in fideles supponit ex institutione Christi potestatem in verum corpus Christi ipsius. Vnde sicut in ordinatione Sacerdotis reperitur duplex partialis ordinatio, & duplex partialis potestas: ita etiam reperitur duplex Character partialis, quorum quilibet habeat præfata annexam potestatem Itaque cum Sacerdotis ordinationibus, & potestatibus partialibus, nempe conficiendi Corpus Christi, & remittendi alius peccata: necessario debet duas habere materias partiales distinctas, ex quibus vna totalis, & adæquata confurgat. At hæc nequeunt esse aliæ quam traditio panis & vini suis in vasis, & impositio manuum Episcopi in ordinandi caput.

PROBL. XXIV.

*Impositio manuum Episcopi super caput
Ordinandi est, & non est Ordinis
Presbyteratus essentialis par-
tialis materia.*

159
Non est de
sentia.

IN vberiore proximi Problematis exposi-
tionem hanc quæstionem adicio. Non qui-
dem est partialis essentialis materia. Quia Con-
cilium Florentinum non meminit impositio-
nis manuum, sed solum porrectionis panis, &
vini; Ergo hæc tantum, non illa erit essentialis
& totalis Sacerdotij materia. Et quia Cap.
ultimo de Sacram. non iterand. dicitur expressè,
manuum impositionem non esse de Presbyteratu
essentiali. Et quia per traditionem panis
& vini, & illa verba: *Accipe potestatem offeren-
di Sacrificium in Ecclesiâ Dei, &c.* tanquam
per formam: confertur Sacerdoti vtraque po-
testas, scilicet conficiendi Corpus Christi, & re-
mittendi peccata: Ergo ad hoc superfluit ma-
nuum impositio, & verba illa: *Accipe potesta-
tem remittendi peccata*, quæ quidem solum sunt
declaratoria potestatis iam traditæ. Sic Docto-
res pro primâ sententiâ Problematis proximi
citati. Quibus addo Richardum in 4. dist. 24.
a. 4. Capreol. ibi, q. 1. ad 2. Maior. q. 1. Syl-
uest. v. Ordo 2. q. 4. Lublin. 1. p. sum. v. Ordo,
Vitald. de Ord. n. 15. Lud. de San Iuan q. 2. de
Ord. 4. dub. 4. ex Petr. de Ledef. c. 3. concl. 4.

160
De essentia
est.

Est planè partialis essentialis materia. Quia
id clarè habetur in Concilio Carthagin. IV.
cap. 2. ad 5. ubi statuitur, Sacerdotem per ma-
nuum impositionem esse ordinandum. Et Tri-
dentinum sess. 4. c. 13. definit, Ministrum Ex-
tremae Vnctionis solum esse Sacerdotem ab
Episcopo per impositionem manuum Presbyterij
ritè ordinatum: Ergo impositio manuum pars
est essentialis Ordinationis Presbyterij. Et
quia qui caret potestate remittendi peccata,
non potest dici planè Sacerdos: sed hanc
potestatem accipit ordinandus per impositio-
nem manuum & formam remissionis pecca-
torum: Ergo impositio manuum essentialis
materia est Presbyteratus. Probo Minorem: Nam
Christus Dominus diuerso tempore suis con-
tulit Apostolis potestatem remittendi peccata,
ac dedit conficiendi Eucharistiam: hanc
enim impendit in vltimâ Cænâ, illam ve-
rò post Resurrectionem Ioan. 20. Ergo etiam
Episcopus diuersis temporibus hæc duas
potestates Sacerdotibus tribuit, conficiendi
scilicet Eucharistiam per traditionem panis,
& vini, ac illa verba: *Accipe potestatem offer-
endi Sacrificium, &c.* Remittendi verò pec-
cata postea per impositionem manuum, &
illa verba: *Accipe potestatem remittendi pecca-
ta, &c.* Ita Sanch. tom. 2. Consil. lib. 7. capit. 1.
dub. 3. num. 3. Marcy tract. 2. part. 8. cap. 5.
citans Syluest. Comitol. Fernand. Reginald.
Molfes. Sylui. & Cornel. à Lapide, Suar. tom. 5.
d. 42. sect. 4. Dicastil. tr. 6. d. 1. dub. 10. num. 145.
Palaut tom. 4. tr. 27. pun. 4. n. 7. Trull. l. 6. dub. 2.
n. 8. Diana p. 9. tr. 6. resol. 9.

161
Hanc præfero
mentem.

Hanc præfero sententiam, nec enim credide-
rim, aliter Christum Dominum Sacerdotes in-

stituisse: quam instituit Ecclesia, cum hæc insti-
tutionem à Christo factam planè sequatur, nec
valeat immutare.

PROBL. XXV.

*Est, & non est vtraque materia Calicis cū
vino, & Patena cum pane de necessitate
Presbyteratus, & non solum neces-
sitate præcepti, sed & Sacramenti ne-
cessitate.*

VTRAQUE materia, nempe Calix cum vino, & 162
Patena cum pane est necessaria necessitate Non est neces-
sitate Sacra-
menti.
præcepti; quia etiam Missæ sacrificium ex Ec-
clesiæ præcepto sub vtraque specie est perfici-
endum: tamen etiam panis seorsim acceptus,
& vinum seorsim acceptum est sufficiens hu-
ius Ordinis materia. Quare si quis solo pane,
& Calice vacuo ex obliuione, aut malitiâ Ma-
gistri caeremoniarum sacerdotio initiaretur
Ordo minime esset iterandus. Quia inno-
centius VIII. de facto dispensauit cum No-
ueris anno 1490. vt Missæ sacrificium sub
solâ panis specie celebraretur, eo quod vinum
illuc asportatum statim vel congelaretur, vel ace-
scat, auctore Volater. l. 7. c. 4. Genebr. in Chronol.
& Onuphr. ibidem; & idem fuisse à Sede Apo-
stolicâ dispensatum cum Danis testatur Clau-
dius de Euch. in repet. Hæc ergo suppositâ Histo-
riâ, certum videntur, Episcopos in illis regionibus
Sacerdotes creantes solum materiam panis in
consecratione adhibere, & per consequens, vtrâ-
que materiam panis & vini non esse Presbyteratu
Ordini necessariam necessitate Sacramenti,
sed solum præcepti necessitate. Sic Henric. l. 10.
c. 6. Barth. ab Angel. dial. 8. de Sacram. Euch. 5. 3. 2.
Homob. de exam. Eccl. tr. 4. c. 9. g. 7. 5. sententiam
hanc probabilem esse iudicat Tann. in 3. p. d. 7. q.
2. dub. 4. n. 99. Fauet D. Tho. in add. ad 3. p. q. 37.
a. 5. quatenus dicit, in ipsâ datione Calicis sub
formâ verborum determinatâ Sacerdotalem im-
primi Characterem. Nam cum Doctor Angelicus
non gerat panis memoriam, videtur velle
vtramque speciem seorsim acceptam esse suffi-
cientem huius Ordinis materiam.

Vtraque materia Calicis vino, & Patenæ cū 163
pane est necessaria non solum necessitate præ-
cepti, sed & Sacramenti necessitate. Quia Concil.
Florent. vtramque materiam complexum est, cū
in instrum. Armenor. ait: *Sextum Sacramentum
est Ordo, cuius materia est illud, per cuius traditio-
nem confertur Ordo: Sicut Presbyteratus traditur
per Calicis cum vino, & Patenæ cum pane porre-
ctionem.* Et quia Christus Dominus vtramque
materiam vltimâ adhibuit in Cænâ: Ergo lig-
num expressit, vtramque esse de necessitate tum
Eucharistiæ, tum Sacerdotalis Ordinis. Ita
Vasq. 10. 3. in 3. p. d. 123. Scortia de Sacrif. Missæ
l. 1. c. 6. Granad. tr. 1. de Ord. d. 3. n. 12. & 13. Ri-
chard. d. 24. art. 4. q. 3. Petr. Ledef. hic. c. 3. diff. 3.
Torres in select. p. 5. d. 21. dub. 2. Lubl. quem me-
morat, & sequitur Leand. tr. 6. d. 3. q. 9. Hurt. hic.
diff. 11. Marchin. tr. 2. p. 8. c. 5. prop. 2. Villalob.
tr. 11. diff. 4. n. 1. Diana p. 4. tr. 4. resol. 119. Dica-
stil. tr. 6. d. 1. dub. 10. n. 160. & 161.

Longè probabiliorem hanc putarim senten- 164
tiam, quia nescio quid meus Henriquez possit Hæc existimo
ad manifesta Florentini verba respondere, longe proba-
bilibus. Certè

Sectio II. De Ordine, Problemata. 219

Certe fabulosam existimo illam Innocentij VIII. narrationem circa dispensationem cum Saxonibus & Danis. Imò asseruerim nullatenus posse dispensare, ut Eucharistiae consecratio sub altera tantum specie fiat; quia hoc esset mutatio ius diuinum, & materiam Sacramentorum à Christo Domino determinatè nobis relictam. Quod si ceremoniarum Magister ex obliuione aut malitià vinum in Calice non apponeret, illam ordinationem nullam fore, & repetendam reor. Et quamvis opinio Henrici, & aliorum probabilis esset, nihilominus repetendam sub conditione indicatum, ad vitandum spirituale fidelium detrimentum. Nam si Clericus ille non esset coram Deo verus Sacerdos, neque verè Corpus Christi conficeret, neque peccata verè absolveret. Vnde tunc charitatis præceptum sequi partem tutiorem obligabit, ut Turrian. asserit in *select. p. 1. d. 21. dub. 2.*

PROBL. XXVI.

Materia proxima totalis Diaconatus est, & non est sola libri Euangeliorum traditio.

165 *Et* quidem sola traditio libri Euangeliorum. Quia Concilium Florentinum aperte asserit Ordinem Diaconatus per libri Euangeliorum traditionem confecti. Ergo adæquata huius Ordinis materia in huiusmodi traditione consistit, nec est necessaria manuum impositio, cum nullam de eà Concilium gestit mentionem. Sic D. Thomas *quæst. 37. art. 5. ad 5. Valg. dist. 23. cap. 4. Valent. tom. 4. dist. 9. quæst. 1. punct. 5. Reginald. lib. 30. cap. 2. Villalob. tract. 1. diff. 4. num. 1. & diff. 5. n. 2. Diana part. 3. tract. 4. resol. 188. Trullench. de Sacram. lib. 6. dub. 2. num. 9. Palas tom. 4. tr. 27. punct. 4. n. 10.*

166 *Non est sola libri traditio, sed requiritur etiam manuum impositio.* Quia Patres, Concilia, & Scriptura sæpè dicunt, Diaconum per impositionem manuum creati: nec abnegari potest traditionem libri Euangeliorum ad Diaconatus substantiam pertinere, ut primæ sententiæ proficiunt Auctores ex Florentini definitione. Ergo profiteri debemus, utramque materiam simul essentialem esse Diaconatus ordinationi. Nam sicut Sacerdos in sua ordinatione duplicem recipit potestatem, consecrandi scilicet, & absoluerendi, & duos reatit distinctos Characteres, quorum vnus sine altero consistere potest: ita similiter dixerim de Diacono; videlicet per impositionem manus Episcopi imprimi vnum characterem, & dari Diacono potestatem ministrandi Sacerdoti, & dispensandi in necessitate Eucharistiam: per traditionem verò libri Euangeliorum alium distinctum imprimi Characterem, & dari ei potestatem legendi Euangelium. Ita Bellarm. lib. 1. de Ord. cap. 9. referens Petrum de Soto, & Martinum Ledesmi. Henric. lib. 10. cap. 8. num. 1. Coninch *dist. 20. dub. 7. conclus. 3. Adam. dist. 7. quæst. 2. dub. 3. Laym. tr. 5. c. 5. n. 2. assert. 3. Filiuc. tract. 9. n. 44. Card. de Lugo de Sacram. dist. 2. numero 100. Marchin. tractatu 2. part. 7. capit. 2. Granadus Escob. & Mend. Theol. Moral. T. III.*

tractat. 1. dist. 7. 3. artic. 3. a numer. 26. & alij.

Existimo, nec solam manuum impositionem esse totalem ordinationis Diaconi materiam, ut Bonauent. *dist. 24. a. 1. q. 4. Durand. 9. 2. Caiet. tom. 2. Opusc. tract. 11. Scot. q. 3. a. 2. affirmant: nec solam libri Euangeliorum traditionem, ut primæ sententiæ Doctores contendunt sed vtrumque simul. Vnde secundæ sententiæ hærentes firmiter, fundamentum primæ facillè videor infirmari, si dixerim, Concilium Florentinum expresse quidem Euangeliorum librum materiam esse Subdiaconatus ordinatione necessariam; non tamen negasse, impositionem manuum simul esse Diaconatus materiam. Meminit autem Concilium potius Euangeliorum libri, quam manuum impositionis, quia Armeni hæc in re errabant, & idè de tali vfu Ecclesiæ Romanæ erudiuntur.*

PROBL. XXVII.

Materia proxima totalis in ordinatione Subdiaconi est, & non est libri Epistolarum traditio.

168 *Sola libri Epistolarum traditio est materia totalis Subdiaconatus.* Quia sicut ad Diaconum pertinet legere Euangelium tempore sacrificij: ita etiam ad Subdiaconum pertinet legere Epistolam: Ergo sicut in Ordinatione Diaconi materia proxima totalis est traditio libri Euangeliorum; ita etiam in Subdiaconi ordinatione traditio libri Epistolarum est proxima totalis materia. Sic Viguer. in *instit. c. 28. §. 6. Director. Curatorum cap. 8. de Ordin. §. 1. lauel. tom. 2. p. 5. tract. 7. cap. 2. Lublin. part. 1. summ. v. Ordo.*

169 *Non est totalis materia libri Epistolarum traditio sed simul necessariè est adhibenda traditio Calicis & Patenæ vacuæ, quæ quidem præscribitur in Florentino fonte: Subdiaconatus verò per Calicis vacui cum Patenæ vacuæ superposita traditionem.* Quia per utramque traditionem, & verba vtrique correspondentia denotatur, ac traditur potestas ad duplicem distinctam actionem, quæ sunt propriæ Subdiaconi, nempe Epistolam legere, & vasa Corporis, ac sanguinis Domini Sacerdoti ministrare. Ergo negari nequit, utramque traditionem & verba vtrique correspondentia ad ordinationem Subdiaconi pertinere tanquam materiam & formam. Ita Medina l. 3. de Contin. c. 44. Fortunat. de Ord. c. 2. Adam. d. 7. q. 2. dub. 3. Hurtad. hic, diff. 13. Filiuc. tr. 9. n. 45. Diacastil. tr. 6. d. 1. dub. 12. Petr. à S. Ioseph. tom. 2. de Sacram. d. 7. sect. 5.

170 *Sic, probabiliter sustineri posse, totalem materiam Subdiaconatus esse, vel solam libri Epistolarum traditionem, & prima sententiæ contendit: vel solam Calicis vacui cum Patenæ vacuæ traditionem, ut Marchin. tr. 2. p. 6. c. 4. n. 4. Coninch. Laym. Valentia, Palas, Comitulus & alij quos citat Leander tract. 6. dist. 3. quæst. 14. asseruere Concilij Florentini illis verbis hærentes: Subdiaconatus verò per Calicis vacui cum Patenæ vacuæ superposita traditionem.*

SCOBAR
Theol. Moral.
T. III. IV.
F. IV.

nem. Attamen cum Doctoribus secundae sententiae affirmari probabilius, duplicem illam potestatem per duplicis assignatae materiae, & formae traditionem conferri. Verba autem sub quibus fit traditio vasorum, sunt illa, quae Episcopus, postquam singulis ordinandis tradit vasa, dicit omnibus simul: *Videte cuiusmodi ministerium vobis traditur*; quia nulla alia aptiora, ut sint forma respectu traditionis vasorum, ab Episcopo ordinante proferuntur. Ea enim verba probe relata ad eam traditionem sufficienter denotant ad praefatam actionem potestatem, & moraliter cum ea traditione coniunguntur. Eis demum, qui asserunt solam traditionem Calicis vacui cum Patena vacua esse totalem Subdiaconatus materiam respondeo, quamvis in Florentino non fiat mentio traditionis libri Epistolarum, id non probare ad substantialem huius Ordinationis complementum non pertinere; nam in Concilio non intendit Eugenius exactam doctrinam Sacramentorum tradere; sed tantum exemplum adhibere in vnoquoque Sacramento traditionis rei, per quam tale Sacramentum conferretur.

PROBL. XXVIII.

Materia proxima adequata Acolytatus est, & non est sola traditio Candelabri cum cereo extincto.

171
Nonnulla
supponit.

Communis est Doctorum sententia, in ordinatione Ordinarii materiam proximam esse clauum Ecclesiae traditionem, & verba ipsi correspondentia esse formam: & materiam proximam in ordinatione Lectoris esse traditionem libri lectionum, qui Lectorarius dicitur, & formam esse verba, sub quibus fit: & materiam proximam in ordinatione Exorcistae esse libri exorcismorum traditionem, formam vero verba ipsi correspondentia. Quia per singulas praefatas traditiones, & per verba ipsis correspondentia denotatur potestas ad proprias singularem Ordinationum actiones iuxta Eugenij IV. decretum.

172
Materia totalis est sola candelabri traditio.

Quaeritur tamen, quanam sit proxima totalis materia in Acolyti ordinatione. Certè materia proxima totalis est sola candelabri cum extincto cereo traditio. Quia per eam traditionem, & verba ipsi correspondentia denotatur potestas ad cereos accendendos, & eos deferendos ante Sacerdotem quae est praecipua Acolyti actio. Sic Bonavent. in 4. dist. 24. p. 2. dub. 5. Richard. a. 4. q. 3. Angel. v. Ordo, num. 4. Abbas, Innocent. Albert. & D. Hidor. apud Syluestrum v. Ordo 2. n. 4. Pontificale Pij V. & alij.

173
Non est sola candelabri traditio.

Candelabri cum cereo extincto traditio sola non est adequata materia Acolytatus, sed coalescit ex traditione candelabri, & ex traditione vireoli vacui: forma autem sunt verba utrique respondentia traditioni. Quia per utramque traditionem, & verba correspondentia ipsis denotatur potestas ad duas distinctas Acolyti actiones. Ita Viguer. c. 16. §. 6. Adam. d. 7. q. 2. dub. 3. D. Thom. dist. 25. q. 1. Vafq. d. 237. n. 33. Henric. l. 10. c. 9. n. 1. Hurtad. hic, diff. 14.

Filliuc. tr. 9. n. 46. Marchin. tract. 2. p. 5. cap. 2. Lublin. v. Ordo, pag. 611. Trull. l. 6. de Sacram. dub. 2. n. 11. Palauz tom. 4. tr. 27. punct. 4. n. 19. Dicastil. tr. 6. d. 1. dub. 7. n. 198.

Scio, Sotum, Valentiam, Antonin. Durand. 174 apud Granadum tr. 1. d. 3. n. 32. & Bonacinam d. 8. punct. 3. n. 6. Nugnum q. 37. a. 5. & Sanchez tom. 2. Consil. l. 7. cap. 1. dub. 12. asseruisse solam traditionem vireoli vacui esse adequatam materiam Acolytatus materiam: & verba ipsi correspondentia esse formam. Quia per eam traditionem, & per ea verba denotatur potestas ad implendos vireolos vino, & aqua, & ad eos suggerendos, quae est propria Acolyti actio. Ego autem secundae sententiae haec crediderim, nec solam vireoli vacui, nec solam candelabri cum cereo extincto traditionem esse adequatam huius ordinationis materiam: sed utramqueque per traditionem candelabri, & illa verba: *Accipe ceroterarium cum cereo, ut scias te ad accendenda lumina Ecclesiae mancipari nomine Domini*. Conferretur ei prima potestas; per traditionem vero vireoli, & haec verba: *Accipe vireolos ad suggerendum vinum & aquam in Eucharistiam Sanguinis Christi in nomine Domini*, tribuitur ei secunda: Ergo ad duplex aequale ministerium Acolyti duplici traditione duplex ei est impendenda potestas.

PROBL. XXIX.

Est, & non est valida Lectoris, vel Exorcistae Ordinatio, si fiat per traditionem libri Evangeliorum, in quo Prophetiae aut Exorcismi non continentur.

Sufficit quidem libri Evangeliorum traditio. 175 Quia si Lectoris officium est legere prophetias, in Evangeliorum libro prophetiae illustrissimae a Prophetarum Rege Christo Domino prolatae continentur. An non Hierosolymae praenunciavit exitum? An non praedixit trinam abnegationem? Num non Iudae vaticinatus est ruinam? Nonne Magdalene celebratam ex inunctionis pietate praesignavit? Ergo sufficit libri Evangeliorum traditio. Si Exorcistae munus expellere daemones, in Evangelio à Domino leguntur expulsi. Sic docti Moderni, quos consului.

Non sufficit libri Evangeliorum traditio, nisi in eodem libro sigillatim prophetiae & Exorcismi continentur. Quia munus Lectoris est, haec legere prophetias, sicut Diaconi Evangelia, Subdiaconi Epistolas recitare: & Exorcistae officium exorcismorum viabigere daemones. Ita Tabiena, Syluester apud Henriquez l. 10. cap. 9. num. 2. lit. I. Angel. v. Ordo, n. 11. & simili Sanchez tom. 2. Consil. l. 7. c. 1. dub. 5. n. 5. Leand. tr. 6. d. 3. q. 20.

Scio Syluestrum, & Tabienam addidisse, 177 sufficere Epistolarum libri traditionem. Sed probabilius iudico, non sufficere. Quia Lectori hoc iudicium prophetiarum lectio, Exorcistae vero exorcismorum usus praeficitur.

PRO

PROBL. XXX.

proxima Officiarius adaequata materia est, & non est Clauium traditio.

178 Non est sola traditio Clauium, sed debet ad-
ditio cymbali. Quia per ordinationem
Officiarius duplex confertur potestas, altera
aperiendi claudendi Ecclesiae ianuas: altera
campane pulsatione fidelis ad sacra officia con-
uocandi; haec datur per Cymbali, illa per Cla-
uium traditionem. Sic Bonac. d. 8. punct. 3. n. 9.
Filliuc. tr. 9. n. 4. 8. & alij.

179 Sola traditio Clauium sub his Episcopi ver-
bis, *Sic age, quasi rationem Deo redditurus, pro
his rebus, quae huic clauibus includuntur*, est adae-
quata proxima Officiarius materia. Quia praeter
facta verba Episcopi solis Clauibus applicantur,
de quibus solummodo verificari possunt: Ergo
Cymbali traditio non est Officiarius materia,
alioquin sine forma materia daretur. Ita D.
Thom. Richard. Tabie. Syluest. quos citat, &
sequitur Henric. l. 10. c. 9. n. 2. Marchin. tract. 2.
p. 1. c. 1. Machad. tom. 2. lib. 4. p. 2. tr. 2. docum. 3.
Dicastr. tract. 6. d. 1. dub. 13. n. 192. dicens, sen-
tentiam hanc esse communem.

180 Idem iudicio cum alterius materiae neque
apud Patres, nec Concilia, nec Canones men-
tionem fieri videam. Cymbalum ergo, quod in
Officiarius ordinatione traditur quandam ce-
rimoniam esse crediderim signantem utique,
tunc etiam esse Officij campanas pul-
sare.

PROBL. XXXI.

*Ad valorem singularum ordinationum
requiritur, & non requiritur ex parte
ordinandi contactus physicus rei, cuius
traditione ordinatur.*

181 Suppono, necessarium esse necessitate pra-
ecepti, quod ordinatus physicè tangat rem
seu materiam remotam, cuius traditione Ordo
confertur, ut Calicem vicesolum, librum, &c. ut
ex Ecclesiae praxi constat. Quaesierim verò, num
tactus hic physicus necessarius sit Sacramenti
necessitate, siue ad Ordinis valorem.

182 Est de Sacramenti necessitate. Quia physicus
tactus requiritur ad verificationem formae, in
qua dicitur *Accipe* (v. gr.) *librum*; nam quod
non apprehenditur, aut tangitur, non accipitur.
Imò etiam requiritur ad verificationem verbi
illius: *Accipe potestatem* &c. nam tunc verbum
Accipe etiam refertur ad rem illam, cuius tradi-
tione confertur potestas: potestas enim
tunc traditione rei, siue materiae exhibetur. Sic
D. Thom. in 4. dist. 24. q. 1. a. 1. quæstion. 5. ad 3.
Palud. q. 1. a. 1. Viguer. l. 6. §. 6. Valent. tom. 4.
d. 9. q. 1. punct. 1. Coninch. d. 2. n. 7. Bonac. d. 8.
q. 1. punct. 3. Nugn. q. 3. a. 5. Marchin. tr. 1. p.
1. c. 16. n. 1. Granad. tr. 1. d. 6. a. n. 4. Sanch. to. 2.
confil. c. 1. dub. 2.

183 Non est de necessitate Sacramenti. Quia ad

verificationem formae, nempe *Accipe potestatem* Non est de Sa-
denotata oblatione materia, ut contingit in
maioribus Ordinibus: vel *Accipe librum*, ut in
minoribus: non est necessarius tactus physicus
materiae adhuc mediatas: Ergo absque funda-
mento ad valorem ordinationis requiritur.
Consequentia patet. Antecedens probatur:
quia ut quis verè & propriè dicat: *Accipe hoc*
vel illud, non est necessarium, ut ille, cui offertur
seu porrigitur, apprehendat, seu accipiat illud;
sed sufficit, ut ipsi offeratur, seu porrigatur, ut
ex se patet, etiam si verba illa effectum mo-
ralem sui imperij habeant, necessarium sit con-
ferri, & accipi, quod offertur. Certè nomen tra-
ditio, aliquando significat non translationem
sed oblationem rei. Ità Victoria hic, n. 230. Ar-
mil. v. Ordo. n. 4. Valsq. d. 246. Albert. in 4. dist.
24. art. 38. ad 2. Caiet. in summ. v. ordinatum
peccata Sa v. Ordo. num. 3. in prima edit. nam in
correcta oppositum innuit. Henric. lib. 10. c. 10.
n. 1. lit. D. Reginald. l. 30. n. 8. Laym. l. 5. tr. 9. c. 5.
n. 4. Hutt. hic, diff. 15. Diana p. 2. tr. 2. res. sol. 3.
& p. 3. tr. 4. res. sol. 185.

Veriorem hanc partem, teor, securiorem verò
primam. Nam cum certè hæc non sit, ac proin-
de qui non tangeret physicè materiam non esset
certò ordinatus; qui ordinatus est Sacerdos abs-
que tactu materiae, graviter delinquit, si eo de-
fectu & periculo extraordinario admodum non
detecto, Confessiones audiat, & sacrificia pro
aliis stipendio accepto offerat. Vnde in praxi
preferendam esse primam mentem existimo,
adiiciens tamen, ita ad valorem ordinationis re-
quiri tactum physicum materiae remotæ, ut
non requiratur immediatus tactus singulorum,
quæ pro materia offeruntur. In ordinatione
enim Sacerdotis non requiritur tactus imme-
diatus vini & Hostiae; sed sufficit tactus Cali-
cis immediatus, quo etiam mediata tangitur vi-
num inclusum; & tactu immediato Patenæ,
quo etiam mediata tangitur Hostia super Pate-
nam collocata. Certè in Rituali Romano, in
quo nihil necessarium omittitur, non fit mentio
immediati tactus vini, neque Hostiae. Imò pro-
babile satis existimo sufficere tactum, imme-
diatum Calicis, quo mediata tangantur vinum
in Calice inclusum, & Patenâ, & Hostiâ supra
Calicem posita, de quo inferius n. 188. Deni-
què monuerim, necessarium non esse tangere
ambabus manibus, sed vna, imò & sat esse, vno
digito tangere.

PROBL. XXXII.

*Est, & non est Sacramentum nullum,
si contactus simul non sit cum verbo-
rum prolatione.*

185 Nullum est Sacramentum. Quia nulla
Oratio verificatur, aut adimpletur, nisi sig-
nificatum ponatur in tempore significato: Sacramentum
sed tempus significatum per orationem, quæ
est forma Ordinis, non se extendit extra totum
tempus prolationis verborum: Ergo nisi conta-
ctus importatus per illa verba sit in eodem tem-
pore cum verborum prolatione, talis oratio à
veritate deficeret, & sic nullum esset Sacramen-
tum. Minor probatur, quia verbum *Accipe* ita
semper

tempus praesens designat, sicut verbum *Accipis*, solumque differunt, quod primum est per modum imperatum: secundum per modum indicatum. Sed si quis dicat, *Accipis hoc*, alio in praesenti non recipiente, falsum diceret, quia indicaretur esse in praesenti quod in praesenti non esset. Ergo dum Episcopus dicit ordinando: *Accipe hoc* aut illud, illo in praesenti non tangendo, falsum diceret, quia imperaretur aliquid esse in praesenti, quod non esset: & sic deficienter veritate formae Ordinis, Ordo non erit. Sic Caiet. apud Philibertum Marchinum *part. 1. tract. 1. cap. 16. num. 12.*

186 Non est Sacramentum nullum, sed plane validum. Quia ad substantiam huius Sacramenti, & ad praeceptum implendum sufficit si contactus & verba simul sint in eodem tempore, moralis quadam ratione, quae in rebus moralibus est attendenda. Ita Petr. Ledesim. *sum. tom. 1. tit. de Sacram. Ordin. cap. 3.* Valent. *tom. 4. d. 9. q. 1. punct. 5.* Chamerota de Sacram. *tract. 11. c. 3. dub. 4.* Valsq. *d. 2. 46. c. 2. n. 19. & 20.* Nugn. *in addit. ad 3. p. 10. l. 9. 2. 4. d. 5. diffie. 1.* Diana *p. 1. ar. 16. resol. 3.* Marchin. *citatur.*

187 Improbo Caietani subtilitatem, quia morales res non sunt nimium acutè discutiendae. Unde secunda haerescens sententia defendo ab acri Cardinalis reprehensione Episcoporum eorum consuetudinem; qui multos eodem Ordine initiaturi, ne nimium ordinatio differatur, verba formae in numero plurali, *Accipite potestatem*, &c. simul proferunt, aliquibus solum materiam contingentibus, deinde reliquis succedentibus, licet non exiguum temporis spatium inter ordinandum contactum, & verborum prolationem elabatur. Quia contactus & forma moraliter censentur esse simul, dummodo continuatio quadam talis geratur actus. Porro huiusmodi ordinationem esse validam Congregatio Romana declaravit, si credendus Martinus Fornarius *in addit. ad Tolet. de Sacram. Ordin. c. 2. n. 5.* Approbat id Marchin. ubi supra, nec improbat Leand. *tractat. 6. diffinit. 3. quaestione 23.*

PROBL. XXXIII.

Sacerdos in ordinatione tetigit Calicem & Patenam, sed non Hostiam: Est & non est sub conditione Ordo ille repetendus.

188 Contra Sotum *dist. 24. q. 1. ar. 2.* existimo, sufficere ad ordinationem Sacerdotis tangere immediatè Calicem & Patenam super quam est Hostia, licet hæc immediatè non tangatur. Quia sicut qui tangit immediatè Calicem censetur vinum saltem remorè tangere: ita & ille, qui Patenam tangit censetur & attingere Hostiam: ut docet Valent. *tom. 4. d. 9. q. 1. punct. 5.* & Hurtad. *diffie. 15.* Contra Lublinum citatum à Coninch *d. 20. n. 57.* assero, non esse de Sacramenti necessitate, ut ab ordinando tangantur immediatè Calix & Patena: sed sufficere, tangere Calicem, super quem Patena est appositæ. Quia qui Calicem tangit, Patenam ei superpositam censetur contingere, ut censet Hurtad. citatus & Diana *p. 10. tr. 13. resol. 50. & 88.*

Contra Sylvestrum *v. Ordo 2. q. 5. dicto 4.* & Angelum *v. Ordo 1. n. 10.* censo, de præcepti necessitate esse, ut Sacerdos initandus tangat immediatè Calicem & Patenam, licet Hostiam non tangat. Quia hæc est Ecclesiae praxis præceptum satis inducens, & in Rituali Romano præscribitur; ut affirmat Valsq. *d. 146. c. 2. n. 19. & 20.* Hurtad. *ubi supra* & Diana *p. 2. tr. 2. resol. 3.*

Quæstioni autem do, an si Sacerdos in ordinatione tetigit Calicem, & Patenam, sed non Hostiam: vel contigit Calicem, sed non Patenam, sit sub conditione denuò ordinandus? Minime quidem. Quia si probabilia sunt, quæ suppositui ob rationes expositas, videntur talis iterationis necessitas exoriri potest: Sic præter eos, quos citavi, Marchin. *tr. 1. p. 1. c. 16. n. 16.* Zamb. *summa Corona*, Chamerota, Ledesma, Vega, Victorel. Bonac. & Nugnus, quos refert, ac sequitur Diana *p. 2. tract. 6. resol. 3.* Ludou. de San Iuan de Ord. *art. 4. diffie. 2.* At Dicastil. de Sacram. *tom. 1. tr. 6. d. 1. aub. 14. num. 205.* id asserit casu, quo ordinandus tangeret Calicem, & Patenam, quamvis Hostiam non tangeret; certum enim moraliter esse putat ordinationem valere, nec iterandam.

Denuò est sub conditione ordinandus. Quia Ecclesia vult & Calicem, & Patenam, & Hostiam immediatè tangi, ut ex Rituali colligitur: At quocumque deest in collatione Ordinis id, quo Ecclesia vritur, & adest opinio pro utraque parte probabilis, quod sit validus Ordo collatus, & quod non sit validus: Sacramentum est sub conditione iterandum. Nam si re verà opinio est falsa à parte rei, ordinatus bonâ fide non conficit Sacramentum Eucharistiae, non absoluit peccata. Ita Baucius in *Miscellan. casuum conscient. tom. 2. post Opusc. 4. in append. q. 4.* citans Villalob. & Doctores Vniuers. Salmanticensis. Approbat ex parte Diana *p. 10. tr. 13. resol. 50.*

Hanc sententiam veram esse crediderim casu, quo quis solum Calicem attingeret, non Patenam, neque Hostiam. Nam in re quæ certa non est saltem moraliter circa essentiam Ordinis, quod deest non supplet Ecclesia. Non sic quando agitur de iurisdictione; quia quando adest probabilis opinio, quod v. gr. talis casus potest absolui à carente potestate circumservata: & alia opinio docet oppositum: tunc Ecclesia confert iurisdictionem, ac proinde remanet absolutum peccatum, etiam si forte à parte rei non poterat absolui. Nam opinio probabilis confert iurisdictionem, ut communiter docent Auctores, teste Lessio de *Iust. l. 2. c. 29. dub. 8. n. 68.* Secus dixerim de Sacramento Ordinis, quia ordinatus licet bonâ fide sententia probabilis hærens, si verè ordinatus non est, nec consecrare nec absolute potest. Nec potest Ecclesia supplens efficere ut non Sacerdos consecraret, vel absoluat. Idcirco arbitror collationem illam ordinis sub conditione debere iterari. Casu autem quod ordinandus Calicem, & Patenam contigerit, sed non Hostiam, putarim cum Dicastillo, repetendam non esse sub conditione ordinationem; quia valere tunc est moraliter certum, in eoque utriusque sententia Auctores conuenire qui attentè legerit, annotabit.